

Sygn. akt VI P 40/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: sędzia Maria Sałacińska

Ławnicy: Irena Sikorska, Iwona Maćkiewicz

Protokolant: protokolant sądowy Dominik Piotrowski

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2020 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa L. Ś.

przeciwko W.. F. sp. k. w W.

o odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, odszkodowania za wynagrodzenie za okres wypowiedzenia, odszkodowania za urlop wypoczynkowy

I. uchyła zaskarżony wyrok zaoczny z dnia 9 sierpnia 2019 roku wydany w sprawie o sygn. akt VI P 40/17 w zakresie powództwa L. Ś. przeciwko W.. F. sp. k. w W. i oddała powództwo;

II. nie obciąża powódki L. Ś. kosztami procesu w zakresie powództwa przeciwko W. F. sp. k. w W..

Irena Sikorska Maria Sałacińska Iwona Maćkiewicz

Sygn. akt VI P 40/17

UZASADNIENIE

L. Ś. pozwem z dnia 2 lutego 2017r. (data wpływu) skierowanym przeciwko G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej w W. wniosła o zasądzenie kwoty 16.500,00 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, kwoty 16.500,00 zł tytułem odszkodowania za wynagrodzenie za trzy miesięczny okres wypowiedzenia, które przysługiwałyby powódce gdyby umowa o pracę nie została wypowiedziana w trakcie przebywania na urlopie rodzicielskim, kwoty 3.961,20 zł tytułem odszkodowania za urlop wypoczynkowy, który przysługiwałby powódce gdyby umowa o pracę nie została z nią rozwiązana w trakcie przebywania na urlopie rodzicielskim.

W uzasadnieniu pozwu wyjaśniła, że wypowiedzenie umowy nastąpiło w trakcie przebywania przez powódkę na urlopie rodzicielskim. Jako przyczynę pozwany podał, upadłość likwidacyjną zakładu pracy.

(pozew – k. 1- 3; pismo procesowe z 12 października 2017r. – k. 82)

W. F. sp. k. z siedzibą w W. zostało wezwane do udziału w sprawie w charakterze pozwanego. Nie zajęło stanowiska w sprawie.

(postanowienie z 25 stycznia 2019r. – k. 130)

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2019 roku zaocznym w stosunku do Wydawnictwa (...) sp. z o.o. F. sp. k. w W. Sąd w części uwzględnił powództwo zasądając od pozwanego Wydawnictwa (...) sp. z o.o. F. sp. k. w W. na rzecz powódki L. Ś. kwotę 16.500,00 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

(wyrok – k. 143-143v)

Pozwana spółka Wydawnictwo (...) sp. z o.o. F. sp. k. w W. wniosła sprzeciw od wyroku zaocznego zaskarżając go i wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu pozwana podniosła, że doszło do nabycia całości przedsiębiorstwa upadłego M. G. G. R. w stanie wolnym od obciążeń, a nabywca nie odpowiada za zobowiązania wobec przejętych pracowników.

(sprzeciw – k. 155-158)

Sąd ustalił, co następuje:

L. Ś. była zatrudniona w G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej w W. w okresie od 28 września 2012r. do 30 kwietnia 2017r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty ds. kadr i płac. Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki, liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 5.500,00 zł brutto.

(dowód: umowa o pracę na okres próbny z 28 września 2012r. – k. 4; umowa o pracę na czas określony z 28 grudnia 2012r. – k. 5; umowa o pracę na czas nieokreślony z 31 października 2014r. – k. 6; protokół rozprawy z 29 września 2017r. – k. 80)

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2008r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ Sąd Gospodarczy IX Wydział Gospodarczy do spraw upadłościowych i naprawczych postanowił ogłosić upadłość dłużnika M. G., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z możliwością zawarcia układu.

Postanowieniem z dnia 14 października 2010r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Północ w W. IX Wydział Gospodarczy postanowił zmienić sposób prowadzenia postępowania upadłościowego na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego.

(dowód: postanowienie SR dla Warszawy Pragi – Północ z 29 lutego 2008r. – k. 19-20; postanowienie SR dla Warszawy Pragi – Północ z 14 października (...). – k. 21)

Z dniem 11 sierpnia 2017r. całe przedsiębiorstwo (...) w upadłości likwidacyjnej zostało przejęte przez spółkę Wydawnictwo (...) sp. z o.o. F. sp. k. z siedzibą w W..

Zatrudnieni pracownicy zostali przejęci w trybie art. 23¹ k.p. Przystępując do przetargu spółka złożyła zobowiązanie, że przejmie pracowników upadłego w trybie art. 23¹ k.p., z wyłączeniem art. 23¹ § 2 k.p. w zakresie spłaty należności pracowniczych powstałych do dnia przejścia zakładu przedsiębiorstwa na nabywcę. Zobowiązanie to nie zostało jednak zawarte w umowie sprzedaży przedsiębiorstwa z dnia 11 sierpnia 2017 roku. W § 2 ust. 2 umowy sprzedaży przedsiębiorstwa zawarto natomiast postanowienie, że sprzedaży przedsiębiorstwa upadłego dokonuje się w stanie wolnym od obciążeń, zgodnie z postanowieniem art. 317 ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe, które stanowi, że nabywca przedsiębiorstwa nabywa je w stanie wolnym od obciążeń i nie odpowiada za zobowiązania upadłego.

(dowód: zeznania świadka E. K. – nagranie rozprawy z 29 września 2017r. od 00:20:47 do 00:26:27; wydruk postanowienia z 24 maja 2017r. w sprawie regulaminu przetargu na sprzedaż przedsiębiorstwa (...) (w upadłości likwidacyjnej) – k. 90-92; protokół z 17 lipca 2017r. – k. 88-89; umowa sprzedaży przedsiębiorstwa z 11 sierpnia 2017r. – k. 114-125; zeznania świadka Ł. T. – nagranie rozprawy z 23 września 2020 roku od 00:12:50 do 00:23:35)

W trakcie przebywania przez powódkę na urlopie rodzicielskim, pozwany w dniu 17 stycznia 2017r. wręczył jej wypowiedzenie umowy o pracę, zachowując trzymiesięczny okres wypowiedzenia, który upłynął z dniem 30 kwietnia 2017r., jako przyczynę podając upadłość likwidacyjną zakładu pracy.

Na dzień zawarcia umowy sprzedaży całego przedsiębiorstwa (...) w upadłości likwidacyjnej w W. powódka nie była pracownikiem ani G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej w W., ani (...)F. sp. k. z siedzibą w W..

(dowód: oświadczenie o wypowiedzeniu z 17 stycznia 2017r. – k. 10; zeznania powódki – nagranie rozprawy z 26 lipca 2019r. od 00:03:29 do 00:06:53; zeznania świadka Ł. T. – nagranie rozprawy z 23 września 2020 roku od 00:12:50 do 00:23:35)

Powyższy stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie zeznań powódki L. Ś., świadka E. K. oraz Ł. T., a także na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt przedmiotowej sprawy, a także oświadczeń stron co do okoliczności bezspornych. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków Sąd ocenił jako wiarygodne, dając im w pełni wiarę, ponieważ były spójne, a ich wiarygodność, w świetle pozostałego zgromadzonego materiału dowodowego, nie budziła wątpliwości. W zasadniczej części złożone zeznania znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Także zeznania powódki były dla Sądu wiarygodne, bowiem ich wiarygodność w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budziła wątpliwości.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka W. G. ponieważ pozwana spółka cofnęła ten wniosek na rozprawie w dniu 23 września 2019 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że pełnomocnik (...) F. sp. k. z siedzibą w W. nie kwestionował merytorycznych okoliczności leżących u podstawy zasądzenia odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia na podstawie art. 45 § 1 K.P. poprzez niezapoznanie powódki z kryteriami doboru do zwolnienia z powodu ogłoszenia upadłości G. R. M. G.. Nie kwestionował, że pracodawca naruszył zasady rozwiązywania z pracownikiem umowy o pracę, ponieważ nie wskazał kryteriów decydujących o doborze pracowników do zwolnienia, czym naruszył art. 30 § 4 k.p. Argumentacja zmierzająca do oddalenia powództwa w całości opierała się w całości o kwestionowanie odpowiedzialności zgodnie z art. 23⁽¹⁾ K.P. oraz art. 317 Prawa upadłościowego w związku z przejściem zaległości przedsiębiorstwa pozwanego M. G. pozostającego w upadłości likwidacyjnej.

Na wstępie należy wskazać, że niesporne pozostaje to, że w wyniku umowy sprzedaży przedsiębiorstwa z daty 11 sierpnia 2017 roku całe przedsiębiorstwo (...) przeszło na nowego nabywcę tj. (...)F. sp. k. z siedzibą w W..

Zgodnie z art. 23¹ § 1 i 2 k.p. w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, z zastrzeżeniem przepisów § 5. Za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, powstałe przed przejściem części zakładu pracy na innego pracodawcę, dotychczasowy i nowy pracodawca odpowiadają solidarnie. Przepis art. 23¹ § 1 k.p. reguluje sytuację prawną pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, który przechodzi przekształcenia organizacyjno-prawne, polegające na przejściu zakładu lub jego części na innego pracodawcę. Przepisu tego jednak nie można stosować w oderwaniu od całości systemu prawa dotyczącego postępowania związanego z przejmowaniem całego przedsiębiorstwa upadłego do którego odnosi się art. 317 ust. 1, 2 i 2a ustawy Prawo upadłościowe. Zgodnie z tym na nabywcę przedsiębiorstwa upadłego przechodzą wszelkie koncesje, zezwolenia, licencje i ulgi, które zostały udzielone upadłemu, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. Nabywca może używać oznaczenia przedsiębiorstwa upadłego, w którym mieści się jego nazwisko, tylko za zgodą upadłego. Nabywca przedsiębiorstwa upadłego nabywa je w stanie wolnym od obciążeń i nie odpowiada za zobowiązania upadłego. Wszelkie obciążenia na składnikach przedsiębiorstwa wygasają, z wyjątkiem obciążeń wymienionych w art. 313 ust. 3 i 4. Przepis art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy stosuje się odpowiednio. Traktując ten przepis jako szczególny wobec art. 23¹ k.p., należy przyjąć, że nabywca przedsiębiorstwa

w upadłości nie ponosi odpowiedzialności za pracownicze zobowiązania upadłego. Podstawowy argument wynika z art. 5 ust. 1 dyrektywy (...) (zob. załącznik do Komentarza). Z tego przepisu wynika, że przejmujący przedsiębiorstwo, zakład lub ich części nie ponosi odpowiedzialności wobec przejętych pracowników, jeżeli wobec przekazującego jest prowadzone postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, chyba że państwa członkowskie ustalą inaczej. Należy przyjąć, że to ustalenie powinno być wyraźnie stwierdzone w przepisach, a takiej regulacji nie ma ani w polskim prawie pracy, ani w Prawie upadłościowym. Odnosząc się do tej kwestii, SN stwierdził w wyroku z 22.04.2015 r., II PK 160/14, OSNP 2017/3, poz. 29, że przejęcie przez syndyka spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej od podmiotu dzierzawiącego linii produkcyjnej wraz z obsługującymi ją pracownikami można kwalifikować jako przejście zakładu pracy na innego pracodawcę (art. 23¹ § 1 k.p.), jeżeli nie było przeszkód, aby kontynuować dotychczasową produkcję. Należy ponadto zauważyć, że na nabywcę upadłego lub likwidowanego przedsiębiorstwa może przejść odpowiedzialność za długi wobec pracowników, jeżeli nabywca zobowiązał się do tego w umowie, na podstawie której nabył zakład pracy. W tym zakresie jest to bowiem umowa na rzecz osoby trzeciej (art. 393 k.c.).

Dodatkowo należy podkreślić, że z literalnego brzmienia przepisu nawet gdy przyjąć pogląd odmienny z art. 23¹ k.p. wynika, że odpowiedzialność za zobowiązania dotyczące dotyczy tylko i wyłącznie w przypadku nabycia części przedsiębiorstwa, a nie jego całości (zakładu pracy jako całości) co miało miejsce w tej sprawie. Zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie artykuł 23¹ § 2 KP stanowi konsekwencję przejścia zakładu pracy na nowego pracodawcę. Może kreować i kreuje odpowiedzialność solidarną dotychczasowego i nowego pracodawcy jedynie w tych przypadkach, w których nowy pracodawca staje się pracodawcą dla pracownika "przechodzącego". Nie istnieje natomiast solidarność odpowiedzialności w odniesieniu do tych zobowiązań, które nie wiążą się z przechodzącymi pracownikami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2014 roku, sygn. akt II PK 118/13).

Przejmujący pracodawca staje się stroną z mocy prawa jedynie w dotychczasowych stosunkach pracy, które istnieją w dacie przejścia zakładu pracy. Jedynie w przypadku spełnienia przesłanek z art. 23¹ § 1 k.p. ma wprost zastosowanie art. 23¹ § 2 k.p., który stanowi, że za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, powstałe przed przejściem części zakładu pracy na innego pracodawcę, dotychczasowy i nowy pracodawca odpowiadają solidarnie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013 roku, sygn. akt III PK 23/12).

Należy również wskazać, że w ocenie Sądu przywołany przepis art. 23¹ k.p. powinien być interpretowany w zgodzie z funkcją, celami i założeniami prawa upadłościowego, w ten sposób, że jakkolwiek nabywca staje się z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy (art. 23¹ § 1 k.p.), to jednak nie może ponosić z mocy prawa odpowiedzialności za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, które powstały przed ogłoszeniem upadłości. Art. 317 ust. 2a Prawa upadłościowego nakazuje stosować art. 23¹ k.p. odpowiednio, co oznacza, że sposób i zakres jego zastosowania musi odpowiadać celom oraz zasadom prawa upadłościowego i tegoż postępowania. Należy ponadto zauważyć, że na nabywcę upadłego lub likwidowanego przedsiębiorstwa może przejść odpowiedzialność za długi wobec pracowników, jeżeli nabywca zobowiązał się do tego w umowie, na podstawie której nabył zakład pracy. W tym zakresie jest to bowiem umowa na rzecz osoby trzeciej (art. 393 k.c.) natomiast jak już wynika z przytoczonych wyżej wywodów i ustaleń pozwana spółka nie przyjęła takiej odpowiedzialności w umowie sprzedaży zawartej z pozwanym Syndykiem.

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd w niniejszej sprawie wynika, że stosunek pracy powódki ustał z dniem 30 kwietnia 2017 roku, zaś do przejścia części zakładu pracy doszło dnia 11 sierpnia 2017 roku. Oznacza to więc, że w chwili przejmowania części zakładu pracy powódka nie była już pracownikiem G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej, a tym samym nie została przejęta przez nabywcę – W. F. sp. k. z siedzibą w W. jako pracownik podmiotu przejmowanego. Biorąc zaś pod uwagę wskazane wyżej orzecznictwo należy uznać, że skoro powódka nie została przejęta wraz z zakładem pracy, to za jej zobowiązania związane ze stosunkiem pracy, który ustał przed przejściem części zakładu pracy, odpowiada jedynie dotychczasowy pracodawca, czyli G. R. M. G.. Brak jest zaś podstaw do przyjęcia odpowiedzialności solidarnej spółki przejmującej, czyli Wydawnictwo (...) sp. z o.o. F. sp. k. z siedzibą w W. lub jej wyłącznej odpowiedzialności.

Wobec powyższego Sąd uznał, że powództwo L. Ś. w zakresie roszczenia skierowanego przeciwko W. F. sp. k. z siedzibą w W. lub jej wyłącznej odpowiedzialności podlega oddaleniu ze względu na brak odpowiedzialności po stronie tego pozwanego za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powódki. Mając na względzie art. 347 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Na zakończenie merytorycznej części rozważań dotyczących zasadności powództwa należy wskazać, że powódka nie wniosła apelacji od wyroku z dnia 9 sierpnia 2019 roku w zakresie niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia o oddaleniu powództwa przeciwko G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej w W.. O prawie do złożenia apelacji od niekorzystnego wyroku była pouczona, nie skorzystała ze złożenia środka zaskarżenia. To ona wносиła o zasądzenie od według niej prawidłowo określonego pozwanego, tj. G. R. M. G.. Wobec czego miała możliwość zaskarżenia wyroku, który był dla niej niekorzystny w zakresie powództwa przeciwko pierwotnie pierwszemu pozwanemu.

Odstępując od obciążenia powódki kosztami procesu zgodnie z art. 102 k.p.c. , Sąd miał na względzie, że wezwanie do udziału w sprawie pozwanego W. F. sp. k. z siedzibą w W. nastąpiło nie z wniosku powódki, która nie wносиła o to, a pierwszego pozwanego G. R. M. G. w upadłości likwidacyjnej w W.. Powódka nie miała wiedzy prawniczej, niezasadne jest obciążanie jej kosztami procesu w związku z czynnościami procesowymi, które nie zostały dokonane na jej wniosek tylko wniosek strony przeciwnej i dokonane na ten wniosek przez Sąd. Taki przypadek w ocenie Sądu należy uznać za szczególnie uzasadniony. O powyższym orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku.